

D

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี

๒ หมู่ ๑๒ ต.พลับพลาไชย อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี ๗๒๑๖๐ โทร.๐๓๕ - ๔๘๑๑๒๖ - ๗

ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๐ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙

ขณะนี้ในบางพื้นที่มะม่วงเริ่มมีการออกดอกบ้างแล้ว สิ่งที่เกี่ยวข้องควรเฝ้าระวังในขณะนี้ คือ เพลี้ยจักจั่นช่อมะม่วงทำลาย

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

ตัวอ่อนนี้มักพบอยู่เป็นกลุ่มตามช่อดอกและใบ บริเวณโคนของก้านช่อดอกและก้านใบ เมื่อแต่ดร้อนจัดจะหลบซ่อนอยู่ตามหลังใบ เพลี้ยจักจั่นช่อมะม่วงเพศเมียจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ๆ รูปร่างยาวรีสีเหลืองอ่อน จะวางไข่ตามแกนกลางใบอ่อนหรือก้านช่อดอก ปรากฏเป็นแผลเล็ก ๆ คล้ายมีดกรีด หลังจากวางไข่แล้วประมาณ ๑ - ๒ วัน จะมียางสีขาวของมะม่วงไหลหยดเห็นได้ชัด ระยะฟักไข่ ๗ - ๑๐ วัน เมื่อออกเป็นตัวอ่อนจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากช่อดอกและใบ ระยะตัวอ่อน ๑๗ - ๑๙ วัน จนกลายเป็นตัวเต็มวัย เพลี้ยจักจั่นช่อมะม่วงที่พบโดยทั่วไปลำตัวจะมีขนาด ๓-๔ มิลลิเมตร

พืชอาศัย พันธุ์มะม่วงที่พบเพลี้ยจักจั่นมากที่สุดได้แก่ เชี่ยวสวย และน้ำดอกไม้ ร่องลงมาได้แก่พันธุ์อื่นๆ เช่น โชคอนันต์ ฟาลัน แต่ในมะม่วงป่าที่มีกลิ่นฉุนกลับไม่พบการระบาดของเพลี้ยจักจั่น

ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวห้ำ มวนตาโต แมลงวันตาโต แตนเบียน เชื้อราบิวเวอร์เรีย

การป้องกันกำจัด ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี ขอแนะนำดังนี้

๑. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต เพราะจะช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่นลง

๒. ทำความสะอาดแปลง เปรารมคว้นเพื่อไล่แมลง

๓. ในระยะที่ดอกมะม่วงกำลังบาน การพ่นน้ำเปล่าในตอนเช้าจะช่วยให้การติดมะม่วงดีขึ้น แต่ควรปรับหัวฉีดอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป

๔. เมื่อเริ่มพบการทำลายของเพลี้ยจักจั่นช่อมะม่วง ให้ฉีดพ่นด้วยสารสกัดสะเดา อัตรา ๘๐- ๑๐๐ ซีซี ต่อ น้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ ประมาณ ๒-๓ ครั้ง ต่อเนื่องทุก ๕ วัน

๕. ถ้าหากจะใช้สารเคมีแนะนำให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง carbaryl (เซฟวิน ๘๕% WP) อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ในระยะก่อนมะม่วงออกดอก ๑ ครั้ง และเมื่อเริ่มแทงช่อดอก ๑ ครั้ง เมื่อช่อดอกบานแล้วไม่ควรพ่นสารฆ่าแมลง เพราะอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสร

๖. ในสวนที่มีการระบาดรุนแรงควรเปลี่ยนไปพ่นด้วยสารไพรีทรอยด์สังเคราะห์ คือ permethrin (แอมบูซ ๑๐ % EC) ๑๐ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร Lamda-cyhalothrin L (คาราเต้ ๒.๕ %EC.) ๗ มล. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร Cyfluthrin (ไบทรอยด์ ๑๐% EC.) ๔ มล. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร Deltamethrin (เดทิส ๒.๕% EC.) ๑๐ มล. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และ Cypermethrin (ริพคอร์ด ๑๐% EC.) ๑๐ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงทั้งลำต้น มิเช่นนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการปรับละอองฝอยหัวฉีด ระยะเวลาการพ่น (ส่วนบริหารศัตรูพืช กรมส่งเสริมการเกษตร)

ในช่วงนี้สภาพอากาศจะเย็นในช่วงเวลากลางคืนช่วงเช้ามีหมอกแต่ร้อนอบอ้าวในช่วงกลางวัน ซึ่งเหมาะต่อการระบาดของโรคพืช ๒ ชนิด โดยเฉพาะในพืชผัก ได้แก่ โรคราแป้ง และโรคราน้ำค้างดังนั้น จึงขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงปลูกพืชและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคทั้ง ๒ ชนิดข้างต้น โดยเฉพาะในพืชตระกูลแตง

โรคราแป้ง (powdery mildew) จะพบอาการได้ที่ใบด้านล่างก่อนแล้วจึงลามขึ้นสู่ใบด้านบน โดยเชื้อราสังเกตเห็นได้ว่าที่ผิวใบจะมีเส้นใยของเชื้อราสีขาวคล้ายแป้งปกคลุมมาที่หลังใบ แล้วใบจะเริ่มแห้ง ซึ่งอาการใบแห้งจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและทำให้ใบแห้งตายในที่สุด โรคราแป้งเกิดได้ง่ายในช่วงอากาศเปลี่ยนจากหน้าฝนกลับกลายเป็นช่วงหน้าหนาวหรืออุณหภูมิของอากาศนั้นเย็นลง มีหมอกเกิดขึ้นตอนเช้าๆ หรือยังคงมีหมอกและมีความชื้นมาก

การป้องกันกำจัด ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี ขอแนะนำดังนี้

๑. ใช้พันธุ์ต้านทาน

๒. หมั่นสำรวจแปลง หากพบโรคราแป้งหรือโรคราน้ำค้างเข้าทำลายให้เด็ดหรือตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย

๓.. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ป้องกันการเกิดโรคเชื้อรา โดยใช้คลุกหรือเมล็ดพันธุ์ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาฉีดพ่น อัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร หรือเชื้อแบคทีเรีย บีเอส (บาซิลลัส ซับทิลิส) อัตราการใช้ตามฉลาก ฉีดพ่นเมื่อเริ่มออกทุก ๕ วัน จำนวน ๓ ครั้ง ต่อเนื่อง

๔. เมื่อเริ่มพบการระบาดของให้ฉีดพ่นด้วยกำมะถันผงหรือสารเคมีที่มีกำมะถันเป็นส่วนผสม เช่น ไมโครไฮดรอกไซด์ (กำมะถันเนื้อทอง) และหากมีการระบาดอย่างรุนแรงให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เบนโนมิล ไตรโฟลีน โพรพิเนบ ไพราซิฟอส และคาร์เบนดาร์ซิม เป็นต้น อัตราการใช้ตามฉลาก (กรมส่งเสริมการเกษตร)

โรคราน้ำค้าง

ลักษณะอาการของโรค จะปรากฏเป็นสีเหลืองบนใบ เมื่อพลิกด้านหลังใบจะพบกลุ่มเส้นใยสีขาว (บางครั้งอาจมองไม่เห็น ถ้าเกษตรกรลงสำรวจแปลงในช่วงสายมีแสงแดดจัด) ต่อมาป็นสีเหลืองจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เริ่มจากกลางแผลออกไป ถ้าอุณหภูมิ ๑๖-๒๒ องศาเซลเซียส และความชื้นสูง ซึ่งเหมาะสมที่เชื้อสาเหตุของโรคจะขยายลูกกลมได้รวดเร็ว ใบจะแห้ง บางครั้งต้นจะตาย สำหรับในแคนตาลูป และแตงโมความทนจะลดลง เชื้อจะแพร่กระจายไปตามลม และติดไปกับแมลง เช่น ตัวง่าแตง

การป้องกันกำจัด ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี ขอแนะนำดังนี้

๑. เก็บใบหรือชิ้นส่วนของพืชที่เป็นโรคนำไปเผาทำลาย

๒. บำรุงรักษาต้นพืชให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง

๓. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาก่อนปลูก และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาฉีดพ่น อัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร ผสมสารจับใบ หรือใช้เชื้อแบคทีเรีย บีเอส (บาซิลลัส ซับทิลิส) อัตราการใช้ตามฉลาก ผสมสารจับใบ ฉีดพ่นตั้งแต่เริ่มออกทุก ๕ วัน ต่อเนื่อง จำนวน ๓ ครั้ง

๔. หากจำเป็นต้องใช้สารเคมี แนะนำให้ใช้สารเคมี เอพรอน อัตรา ๗ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม คลุกเมล็ดก่อนปลูก

๕. เมื่อพบการระบาดของโรคแนะนำให้ใช้ฉีดพ่นด้วยสารเคมี เช่น ริโดมิลเอ็มแซด, อาลิเอท, ดาโคนิล หรือ วามีนเอส ฉีดพ่นสลับกันเพื่อป้องกันเชื้อต้านทานต่อสารเคมี (กรมส่งเสริมการเกษตร)

ในช่วงนี้สภาพอากาศจะเย็นในช่วงเวลากลางคืน ช่วงเช้ามีหมอกปกคลุม แต่กลางวันร้อนอบอ้าว สิ่ง
 ควรระวังของเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพด โดยเฉพาะข้าวโพดฝักสด คือโรคราน้ำค้าง

โรคราน้ำค้าง (Downy Mildew) ” หรือโรคใบลาย เป็นโรคที่ทำให้ความเสียหายให้แก่ข้าวโพดอย่าง
 มาก ทำให้ผลผลิตของข้าวโพดลดลงมาก บางครั้งทำให้การปลูกข้าวโพดไม่ได้ผลเลย

อาการของโรค บริเวณใบข้าวโพดตามทางยาวจะมีทางลายสีเหลือง สีเขียวอ่อน และสีเขียวแก่สลับกัน
 อย่างไม่เป็นระเบียบ อาการนี้จะปรากฏเมื่อข้าวโพดมีอายุตั้งแต่ ๑ สัปดาห์ขึ้นไป และเมื่อเป็นนานเข้าตามรอย
 ที่มีสีเหลืองอาจเปลี่ยนเป็นสี บริเวณผิวใบที่มีอาการผิดปกติโดยเฉพาะด้านล่าง จะมีใยสีขาวเป็นเชื้อราจับเป็น
 ฝ้าคล้ายหยากใย มองเห็นชัดด้วยตาเปล่า ข้าวโพดต้นจะมีปล้องสั้นลง มีฝักดกบางที่มีมากกว่า ๕ ฝัก แต่เป็น
 ฝักที่ไม่ติดเมล็ดบางต้นจะมีปล้องยาวชะลูด ทำให้มีลำต้นสูงกว่าปกติ ใบและขนาดของฝักก็จะยาวผิดปกติ แต่
 เป็นฝักที่ไม่ติดเมล็ด

การป้องกันกำจัด ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี ขอแนะนำดังนี้

๑. ควรปลูกข้าวโพดตั้งแต่ต้นฤดู ไม่ควรปลูกข้าวโพดในระยะที่มีฝนตกชุกจนเกินไป หรือปลูกปลายฤดูฝน (หลังกรกฎาคม) และไม่ควรถูกข้าวโพดในบริเวณที่มีน้ำขังและระบายน้ำไม่ได้ เพราะเชื้อโรคนี้อาศัยได้ง่ายในสภาพเช่นนั้น

๒. ในเขตที่ไม่เคยเป็นโรคนี้อีก่อน ควรศึกษาให้รู้จักกับอาการของโรคนี้อีก ถ้าหากพบเพียงจำนวนน้อยให้ถอนทิ้งแล้วนำไปเผาไฟเสีย ข้าวโพดที่เป็นโรคนี้อาจแสดงอาการให้เห็นในระยะ ๑-๖ สัปดาห์หลังจากงอก จึงควรหมั่นตรวจแปลงอยู่เสมอ

๓. เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ควรเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ตากแห้งสนิท และควรปลูกด้วยเมล็ดพันธุ์ที่มีความงอกสูงและแข็งแรง

๔. ไม่ควรนำเมล็ดพันธุ์มาจากเขตปลูกข้าวโพดที่มีการระบาดของเชื้อโรคมานำพันธุ์

๕. ใช้พันธุ์ต้านทาน ปัจจุบันพบว่า ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ ๑ พันธุ์สุวรรณ ๒ และพันธุ์ไทย DMR ๖ เป็นพันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้างดีกว่าพันธุ์อื่นๆ

๖. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ป้องกันการเกิดโรคเชื้อรา โดยใช้คลุกหรือแช่เมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก แล้วใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาฉีดพ่น อัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร หรือเชื้อแบคทีเรีย บีเอส (บาซิลลัส ซับทิลิส) อัตราการใช้ตามฉลาก ฉีดพ่นตั้งแต่เริ่มงอก ให้ได้ ๓ ครั้งทุก ๕ วัน

๗. หากจำเป็นต้องใช้สารเคมี แนะนำให้ใช้ สารเมทาแลกซิล (เอพรอน) ๓๕%SD ในอัตรายาเคมี ๗ กรัม ต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก สามารถป้องกันโรคนี้อัตลอดฤดูกาล (กรมส่งเสริมการเกษตร)

เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจมีข้อสงสัยสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี โทร ๐๓๕-๔๘๑๑๒๖ ในวัน เวลาราชการ

ที่ปรึกษา สมคิด เฉลิมเกียรติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี
กองบรรณาธิการ วันชัย ไพรศรีจันทร์; วีระพงษ์ ฉ่ำมาก; วีระธรรม ชูใจ; มาลินี หนูงาม; วิชา งามยิ่ง; ภัควรินทร์ พัฒนมนัสศักดิ์
บรรณาธิการ นภัสวรรณ กระจำกุล

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุพรรณบุรี

๒ หมู่ ๑๒ ตำบลพลับพลาไชย อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๑๖๐

โทร : ๐ ๓๕๔๘ ๑๑๒๗ โทรสาร : ๐ ๓๕๔๘ ๑๑๒๖

E Mail : pmc02@doae.go.th Website : www.pmc02.doae.go.th